

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін

ЛІЦЕНЗУВАННЯ Й АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Методичні вказівки до вивчення дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання,
спеціальності 015 «Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»**

**Харків
2024**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-
гуманітарних дисциплін

Методичні вказівки до вивчення дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання,
спеціальності 015 «Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Затверджено
рішенням науково-методичної комісії
ФМАП
протокол № 1
від «17 вересня» 2024 р.

Харків
2024

УДК 378.014.6(072)
Л 69

Схвалено
на засіданні кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
протокол № 1 від «12 вересня» 2024р.

Рецензент: Н. І. Моїсєєва, д.е.н., професор.

Л 69 Ліцензування й акредитація освітньої діяльності: метод. вказ. до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти денної та заочн.форм навч., спец. 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) / Держ. біотехнолог. ун-т; уклад. Н. М. Ніколаєнко, Пономарьова М.С. – Харків, 2024. – 23 с.

В методичних вказівках наведено стислу характеристику предмету, програму, структуру, тематику лекційних, практичних занять, список джерел за курсом. Видання призначене здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання, спеціальності 015 « Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Відповідальний за випуск: Н. І. Моїсєєва, д.е.н., проф..

© Ніколаєнко Н. М.,
Пономарьова М.С. 2024
© ДБТУ, 2024

Зміст

Вступ	6
Мета навчальної дисципліни	7
Програма навчальної дисципліни	7
Структура навчальної дисципліни	8
Теми практичних занять	8
Питання для самоконтролю та підготовки до складання заліку	18
Література з дисципліни	22

Вступ

○ Сучасна система забезпечення якості вищої освіти була визначена Законом України «Про вищу освіту» (2014) та Законом України «Про освіту» (2017). Наразі система перебуває на етапі становлення, до законів вносяться певні зміни, розробляються підзаконні акти. Створено Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

○ Система забезпечення якості вищої освіти включає внутрішні системи забезпечення якості закладів вищої освіти та системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти. Також законодавством визначені системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

○ Якість вищої освіти в Україні визначається як відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним, міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, та забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

○ До системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти належать процедури ліцензування освітньої діяльності, акредитації освітніх програм, інституційна акредитація тощо.

– **Ліцензування** – це процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Ліцензування провадження освітньої діяльності закладами вищої освіти є обов'язковим

– **Акредитація освітньої програми** – це оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

– **Завданням** вивчення умов провадження освітньої діяльності для підвищення якості освіти.

– **Об'єктом** дисципліни є процеси підготовки і проходження інституцією процедури ліцензування та акредитації.

○ Здобувач ступеня вищої освіти повинен **знати**:

– нормативно-правову базу з ліцензування та акредитації в

зкладах, повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної;

– вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти та післядипломної освіти для осіб з освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, з професійною (професійно-технічною) освітою;

– вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та післядипломної освіти.

○ Здобувач ступеня вищої освіти повинен **вміти**:

– розв'язувати складні професійні задачі забезпечення якості навчання і викладання,

– організувати й проваджувати експертизи освітньої діяльності, ліцензування у сферах повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти, здійснювати інституційний аудит закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО)

– проводити акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів середньої і вищої освіти

– **Мета навчальної дисципліни** – формування у студентів комплексу професійних знань в забезпеченні підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних реалізовувати інноваційну та/або дослідницьку діяльність у галузі Освіта/Педагогіка

– **Програма навчальної дисципліни**

– **Змістовний модуль 1**

– **Лекції**

Тема 1. Нормативна база ліцензування освітньої діяльності закладів освіти різного рівня

Тема 2. Започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері повної загальної середньої освіти.

Тема 3. Започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти та післядипломної освіти для осіб з освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, з професійною професійно-технічною) освітою.

Тема 4. Вимоги щодо започаткування та провадження освітньої

діяльності у сфері вищої освіти та післядипломної освіти.

Змістовний модуль 2

Тема 5. Основні засади та порядок проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів середньої і вищої освіти.

Тема 6. Структура і зміст освітніх програм (ОП).

Тема 7. Критерії оцінювання якості ОП. Складання самозвіту ОП.

Змістовний модуль 3

Тема 8. Сертифікація педагогічних працівників

Тема 9. Інституційний аудит ЗЗСО: основні положення. Підготовка ЗЗСО до Інституційного аудиту, побудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Тема 10. Експертна група: склад і зміст її роботи.

Структура навчальної дисципліни

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичних занять, залік.

Форма навчання	Всього		Розподіл навчання			Семестрова атестація
	Кредитні модулі		лекції	семінарські	Індивідуальні (самостійна)	
денна	3	90	14	16	60	залік
заочна	3	90	6	8	76	залік

Теми практичних занять

Практична робота 1. Ліцензування освітньої діяльності в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту» та «Про ліцензування видів господарської діяльності». «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності» як основний нормативний акт, що регулює ліцензування освітньої діяльності закладів освіти різного рівня. Організаційні вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності.

Склад проєктної групи та групи забезпечення провадження освітньої діяльності. Вимоги щодо складу проєктної групи та до складу групи забезпечення провадження освітньої діяльності.

Мета заняття: розглянути нормативно-правову базу з питань ліцензування й акредитації..

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. - 68
2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.
3. Акредитація освітніх програм (за матеріалами проєкту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74 с

Практична робота 2. Кадрове, технологічне й організаційне забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнями повної загальної середньої освіти (початкової, базової середньої, профільної середньої освіти). Взаємодія ліцензіата та департаменту ліцензування Міністерства освіти і науки України: роль інформаційних та технологічних карток.

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове забезпечення освітньої діяльності за рівнями повної загальної середньої освіти.

Література

1. . Акредитація освітніх програм (за матеріалами проєкту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74 с.
- 2.Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. - 68
3. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ

[Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

4. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>

Практична робота 3. Технологічне та організаційне забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнем фахової передвищої освіти та післядипломної освіти для осіб з освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста.

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове забезпечення освітньої діяльності за рівнем фахової передвищої та післядипломної освіти.

Література

1.. Акредитація освітніх програм (за матеріалами проекту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74 с.

2. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

3. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

4. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>

5. Рибалко Л. С., Твердохліб Т. С. Ліцензування й акредитація освітньої діяльності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. – 38 с.

Практична робота 4. Технологічні та організаційні вимоги щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнями професійної (професійно-технічної) освіти та післядипломної освіти для осіб з професійною (професійно-технічною) освітою.

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове забезпечення освітньої діяльності за рівнями професійної (професійно-технічної) освіти та післядипломної освіти для осіб з професійною технічною) освіти та післядипломної освіти.

Література

1.Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

3.Рибалко Л. С., Твердохліб Т. С. Ліцензування й акредитація освітньої діяльності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. – 38 с.

Практична робота 5 .Кадрові вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнем вищої освіти та освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове забезпечення освітньої діяльності за рівнем вищої освіти.

Література

1.Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 6.Технологічні вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності для освітніх програм на відповідному рівні вищої освіти.

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове

забезпечення освітньої діяльності за рівнем вищої освіти

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 7. Кадрові вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти. Технологічні вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти

Мета заняття: розглянути організаційне, технологічне, кадрове забезпечення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 8. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (2014) як один з органів управління у сфері вищої освіти, створення якого передбачено Законом України «Про вищу освіту». Акредитація здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Мета і завдання акредитації ОП. Акредитація освітньої програми - оцінювання якості ОП та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості ОП.

Мета заняття: ознайомитися із стандартами з вищої освіти та

критеріями оцінювання якості ОП

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.
2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 9. Порядок проведення акредитації. Матеріали для акредитації – написання заяви про проведення акредитації освітньої програми; наявність затверджених в установленому порядку ОП та навчального плану за цією програмою; написання відомостей про самооцінювання ОП відповідно до Критеріїв та документи, що підтверджують наведену в них інформацію; наявність рецензій та відгуків роботодавців (за наявності).

Мета заняття: підготувати відомості про самооцінювання інституції.

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.
2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 10. Проектна група. Завдання, її склад, зона відповідальності членів проектної групи. Координування роботи розробників освітньої програми.

Мета заняття: вивчити питання порядку проведення акредитації.

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-

методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 11. Вивчення ринку праці і потреб роботодавців. Аналіз результатів моніторингу успішності здобувачів, якості викладання на ОП. Аналіз роботи із стейкхолдерами. Оновлення ОП. Винесення пропозицій щодо проектування ОП.

Мета, структурні компоненти освітньої програми. Вимоги до структури і змісту освітньої програми. Сучасні підходи до формування освітніх програм. Таксономія Блума.

Мета заняття: вивчити сучасні підходи до формування освітніх програм.

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Акредитація. URL: <http://surl.li/udasjc>

Практична робота 12 .Національна рамка кваліфікацій. Компетентності і програмні результати навчання. Матриця відповідності. Переваги і недоліки ОП.

Адаптація освітньої програми до різних форм здобуття вищої освіти. Група забезпечення ОП. Вимоги до викладацького складу освітньої програми.

Мета заняття: ознайомитися з Національною рамкою кваліфікацій.

Література

1. Акредитація освітніх програм (за матеріалами проекту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74

с.

2. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. - 68

3. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

4. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітніх програм / Затверджено НАЗЯВО від 17 листопада 2020 року. К., 2020. 66 с.

5. Рибалко Л. С., Твердохліб Т. С. Ліцензування й акредитація освітньої діяльності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. – 38 с.

Практична робота 13. Проектування та цілі ОП. Структура та зміст ОП. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Навчання і викладання за освітньою програмою. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Людські ресурси. Освітнє середовище та матеріальні ресурси. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. Прозорість та публічність. Навчання через дослідження. Складання самозвіту ОП. Порадник щодо заповнення відомостей самооцінювання ОП (для закладів вищої освіти). Шкала, яка охоплює чотири рівні відповідності: А, В, Е, F. Відомості про самооцінювання освітньої програми.

Мета заняття: ознайомитися із створенням освітніх програм

Література

1. Акредитація освітніх програм (за матеріалами проекту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74 с.

2. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. - 68

3. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія

управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

4. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітніх програм / Затверджено НАЗЯВО від 17 листопада 2020 року. К., 2020. 66 с.

5. Рибалко Л. С., Твердохліб Т. С. Ліцензування й акредитація освітньої діяльності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. – 38 с.

Практична робота 14. Мета сертифікації – виявлення та стимулювання педагогічних працівників з високим рівнем професійної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню. Актуальність і практична значущість зовнішнього оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника. Незалежне тестування учасників сертифікації. Самооцінювання учасниками сертифікації власної педагогічної майстерності. Вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації. Принцип добровільної участі педагогічних працівників у сертифікації. Робота українських та регіональних центрів оцінювання якості освіти. Державна служба якості освіти та її територіальні органи.

Мета заняття: Вивчити питання зовнішнього оцінювання та сертифікації власної педагогічної майстерності.

Література

1. Жила В. І. Культура педагогічного спілкування [Текст] : монографія / В. І. Жила, С. О. Заветний, О. С. Пономарьов ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. - Харків : вид. О. Савчук, 2016. - 176 с.

2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.

Практична робота 15. Суть, мета інституційного аудиту ЗЗСО. Планування інституційного аудиту територіальними органами Державної служби якості освіти України. Напрями оцінювання освітніх, управлінських процесів і внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗЗСО. Етапи проведення інституційного аудиту. Принципи побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.

Визначення завдань функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Перелік необхідних ресурсів. Вимоги до інформації, розміщеної на веб-сайті ЗЗСО або веб-сайті його засновника. Компоненти та механізми функціонування внутрішньої системи. Критерії оцінювання функціонування внутрішньої системи. Прийняття управлінських рішень щодо функціонування внутрішньої системи. Орієнтовна структура Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЗЗСО.

Мета заняття: ознайомитися з інституційним аудитом

Література

1. Державна служба якості освіти України. Інституційний аудит. URL: <http://surl.li/lrxqdd>
2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Акредитація. URL: <http://surl.li/udasjc>

Практична робота 16. Особливості складу групи експертів, вимоги до них. Аналіз діяльності ЗЗСО за критеріями оцінювання освітнього середовища, системи оцінювання здобувачів освіти, діяльності педагогічних працівників, управління ЗЗСО. Попередня робота експертної групи та її діяльність у ЗЗСО, розподіл функцій між членами експертної групи. Документи, що відбивають результати інституційного аудиту у ЗЗСО

Мета заняття: ознайомитися з Державною службою якості освіти України

Література

1. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.
2. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Питання для самоконтролю та підготовки до складання іспиту

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють ліцензування освітньої діяльності в Україні?
2. Які ключові вимоги до матеріально-технічної бази закладів освіти під час ліцензування?
3. Які основні етапи процесу ліцензування освітньої діяльності?
4. Які органи відповідають за ліцензування освітніх закладів різного рівня?
5. Як здійснюється моніторинг дотримання ліцензійних вимог?
6. Які санкції застосовуються у разі порушення ліцензійних умов?
7. Як визначається відповідність освітньої програми вимогам ліцензування?
8. Які критерії оцінки ефективності закладу освіти у процесі ліцензування?
9. Як здійснюється подання документів для отримання ліцензії в електронній формі?
10. Як впливають законодавчі зміни на процес ліцензування освітньої діяльності?
11. Які нормативні вимоги до започаткування освітньої діяльності у сфері середньої освіти?
12. Як здійснюється організація навчального процесу у сфері загальної середньої освіти?
13. Які умови необхідно дотримуватися для отримання дозволу на освітню діяльність у школах?
14. Як організовується дистанційне навчання в закладах середньої освіти?
15. Які вимоги до кадрового складу у сфері повної загальної середньої освіти?
16. Як здійснюється контроль якості освітнього процесу в середніх школах?
17. Які умови визначені для інтеграції інклюзивного навчання в школах?
18. Які механізми використовуються для підвищення кваліфікації педагогічного персоналу в школах?
19. Як впроваджуються інноваційні технології у сферу середньої освіти?
20. Які основні виклики стоять перед закладами середньої освіти під час започаткування освітньої діяльності?
21. Які особливості започаткування освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти?

22. Які ключові відмінності у ліцензуванні професійно-технічної освіти порівняно з середньою?
23. Як здійснюється організація навчально-виробничого процесу у закладах професійно-технічної освіти?
24. Які стандарти оцінювання використовуються у сфері професійної освіти?
25. Як визначаються потреби ринку праці у професійній підготовці молодших спеціалістів?
26. Як впроваджується дуальна форма освіти у професійно-технічних закладах?
27. Які особливості навчальних планів у сфері професійної освіти?
28. Як організується співпраця професійно-технічних закладів з роботодавцями?
29. Які перспективи розвитку професійної освіти в Україні?
30. Як застосовуються цифрові технології у професійно-технічній освіті?
31. Які ключові вимоги до провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти?
32. Як здійснюється організація навчального процесу у сфері вищої освіти?
33. Які критерії оцінки якості освітніх програм у вищій освіті?
34. Як здійснюється акредитація закладів вищої освіти?
35. Які вимоги до науково-педагогічного складу у сфері вищої освіти?
36. Як здійснюється оцінювання якості вищої освіти на міжнародному рівні?
37. Як впроваджуються новітні освітні технології у сфері вищої освіти?
38. Які перспективи розвитку післядипломної освіти в Україні?
39. Як здійснюється підготовка фахівців у сфері післядипломної освіти?
40. Які виклики стоять перед вищою освітою в умовах глобалізації?
41. Що включає процес акредитації освітніх програм?
42. Які органи відповідають за акредитацію освітніх програм в Україні?
43. Які основні критерії оцінювання освітніх програм?
44. Як здійснюється моніторинг якості акредитованих програм?
45. Які документи необхідні для акредитації освітньої програми?
46. Як акредитація впливає на якість освітнього процесу?
47. Які стандарти визначають якість освітніх програм?
48. Як оцінюється відповідність освітніх програм потребам ринку праці?
49. Які перспективи розвитку процесу акредитації в Україні?

50. Як здійснюється міжнародна акредитація освітніх програм?
51. Які основні вимоги до структури освітніх програм?
52. Як здійснюється розробка освітніх програм відповідно до стандартів?
53. Які ключові етапи створення освітньої програми?
54. Як враховуються компетентності здобувачів освіти під час розробки освітніх програм?
55. Як впроваджуються міждисциплінарні підходи у освітні програми?
56. Які аспекти враховуються під час визначення результатів навчання?
57. Як здійснюється співпраця з роботодавцями у створенні освітніх програм?
58. Як оцінюється відповідність освітніх програм державним стандартам?
59. Які документи регламентують зміст освітніх програм?
60. Які виклики стоять перед розробниками освітніх програм?
61. Які основні критерії оцінювання якості освітніх програм?
62. Як здійснюється складання самозвіту освітньої програми?
63. Які індикатори використовуються для оцінювання ефективності освітніх програм?
64. Як забезпечується прозорість оцінювання освітніх програм?
65. Які етапи включає процес самозвіту щодо якості освітньої програми?
66. Як залучаються студенти до оцінювання освітніх програм?
67. Які методи використовуються для аналізу зворотного зв'язку щодо освітніх програм?
68. Як адаптувати критерії оцінювання до міжнародних стандартів?
69. Які перспективи вдосконалення процесу оцінювання якості освітніх програм?
70. Як впроваджуються рекомендації за результатами оцінювання освітніх програм?
71. Які основні етапи сертифікації педагогічних працівників?
72. Які вимоги висуваються до педагогічних працівників для сертифікації?
73. Як здійснюється оцінювання професійної компетентності педагогів під час сертифікації?
74. Які органи відповідають за проведення сертифікації педагогів?
75. Як підвищення кваліфікації впливає на процес сертифікації?
76. Які переваги надає сертифікація педагогічним працівникам?
77. Як здійснюється моніторинг якості педагогічної діяльності після сертифікації?
78. Які труднощі виникають під час проходження сертифікації?

педагогів?

79. Які міжнародні стандарти враховуються під час сертифікації педагогів?

80. Які перспективи розвитку сертифікації педагогічних працівників в Україні?

81. Що включає інституційний аудит закладів загальної середньої освіти?

82. Які етапи проходження інституційного аудиту закладів освіти?

83. Як підготувати заклад освіти до інституційного аудиту?

84. Які документи регламентують проведення інституційного аудиту?

85. Які основні критерії оцінювання під час інституційного аудиту?

86. Як побудувати внутрішню систему забезпечення якості освіти?

87. Які методи використовуються для оцінювання якості освітнього процесу?

88. Як результати інституційного аудиту впливають на діяльність закладу освіти?

89. Які проблеми можуть виникнути під час проведення інституційного аудиту?

90. Які перспективи вдосконалення інституційного аудиту в Україні?

91. Яка роль експертної групи у процесі оцінювання якості освіти?

92. Який склад експертної групи та які вимоги до її учасників?

93. Як здійснюється робота експертної групи під час перевірки закладу освіти?

94. Які методи використовуються експертною групою для аналізу освітнього процесу?

95. Які основні критерії роботи експертної групи?

96. Як забезпечується об'єктивність та неупередженість експертної групи?

97. Які документи розробляє експертна група за результатами перевірки?

98. Як рекомендації експертної групи впливають на діяльність закладу освіти?

99. Які проблеми можуть виникнути у роботі експертної групи?

100. Які перспективи вдосконалення роботи експертних груп у сфері освіти?

Література з дисципліни

1. Акредитація освітніх програм (за матеріалами проекту QUAERE) : методичний посібник / В.А. Бугров, А.П. Гожик, Д.В. Щеглюк та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 74 с.
2. Вища освіта України: ліцензування та акредитація [Текст] : аналітичне дослідження / Т. В. Фініков, О. І. Шаров ; Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні. - К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68с.
3. Державна служба якості освіти України. Інституційний аудит. URL: <http://surl.li/lxqdd>
4. Жила В. І. Культура педагогічного спілкування [Текст] : монографія / В. І. Жила, С. О. Заветний, О. С. Пономарьов ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. - Харків : вид. О. Савчук, 2016. - 176 с.
5. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». URL: <http://surl.li/kmqst>
6. Ліцензування і акредитація у сфері вищої освіти: формування справ [Текст] : метод. посібник / В. В. Терно ; Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : МАУП, 2006. - 200 с.: табл. - Бібліогр.: с. 193-194.
7. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Акредитація. URL: <http://surl.li/udasjc>
8. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: <http://surl.li/jncdji>
9. ПОЛОЖЕННЯ про управління Державної служби якості освіти у Харківській області від 01 березня 2021 р. № 01- 11/21 URL: <http://surl.li/korvqf>
10. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. URL: <http://surl.li/izkpcu>
11. Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти. URL: <http://surl.li/xotirw>
12. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітніх програм / Затверджено НАЗЯВО від 17 листопада 2020 року. К., 2020. 66 с.
13. Рибалко Л. С., Твердохліб Т. С. Ліцензування й акредитація освітньої діяльності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. – 38 с.
14. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту

освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с

Перелік електронних ресурсів:

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL:

<http://www.nbuv.gov.ua/>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL:

<http://korolenko.kharkov.com/>

Наукова бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти <https://nmc-vfpo.com/>

Ніколаєнко Наталія Миколаївна
Пономарьова Марина Сергіївна

Навчальне видання

Методичні вказівки до вивчення дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання,
спеціальності 015
« Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Формат 60x84/16.
Гарнітура Times Nes Roman
Папір для цифрового друку.
Друк ризографічний
ум. друк. арк.
Тираж .
Держаний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських,44